

**Національна академія наук України
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України**

Інститут органічної хімії НАН України;
Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України;
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя;
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка;
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

V Всеукраїнська наукова конференція "Домбровські хімічні читання – 2012"

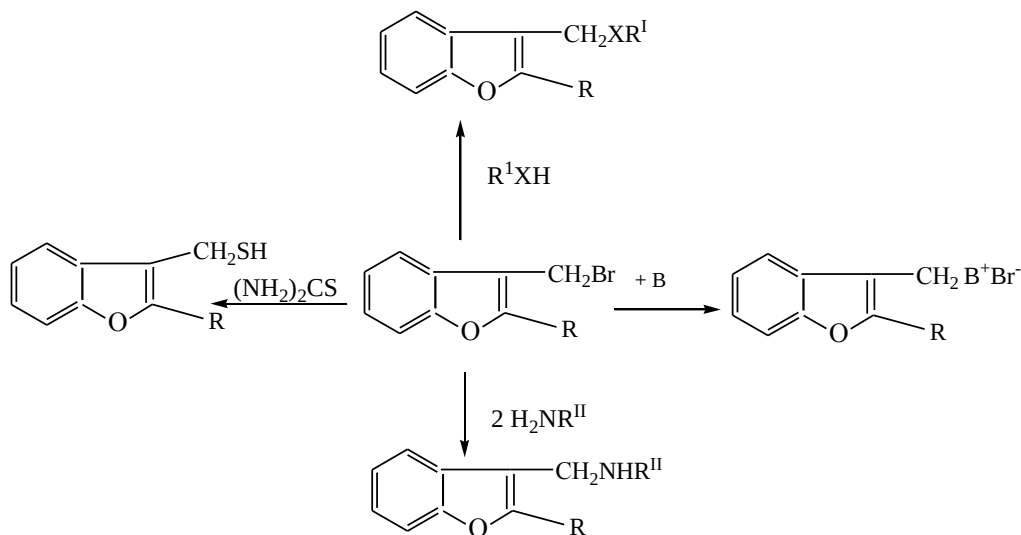
*(до 100-річчя з дня народження відомого українського
вченого, професора А.В. Домбровського)*

**Ніжин
26-28 вересня 2012 року**

закономірностей для цілеспрямованого синтезу речовин із заданими властивостями.

У продовження робіт щодо синтезу та дослідження біологічної активності нових бензофурановмісних сполук нами синтезовані О- та S-алкільовані похідні, фосфонієві та амонієві солі, аміни на основі 3-бромометилзаміщених бензофурану, що містять у 2-му положенні карбоксильну, етоксикарбонільну, гідразидну, ацетилгідразидну та ціано-групи.

$\text{R} = \text{COOH}, \text{COOC}_2\text{H}_5, \text{CN}, \text{CONHNH}_2, \text{CONHNHCOCH}_3$; $\text{X} = \text{O}, \text{S}$

$\text{R}^{\text{I}} = \text{C}_6\text{H}_5, \text{C}_6\text{H}_4\text{Cl}, \text{C}_6\text{H}_4\text{Br},$,

$\text{R}^{\text{II}} = \text{CH}_3, \text{C}_2\text{H}_5, \text{C}_6\text{H}_5, \text{CH}_2\text{C}_6\text{H}_5$;

$\text{B} = \text{PPh}_3, \text{NEt}_3,$

Індивідуальність, склад і будова синтезованих речовин доведені методами ТШХ, елементним аналізом, спектральними даними.

Вивчена рістрегулююча та протимікробна активності синтезованих сполук. Знайдені ефективні інгібітори росту рослин. Виявлено високу протимікробну активність бензофурановмісних фосфонієвих солей.

ПОХІДНІ ДИКАРБОНОВИХ КИСЛОТ В РЕАКЦІЯХ ІЗ 3-(2-АМІНОФЕНІЛ)-6-R-1,2,4-ТРИАЗИН-5(2H)-ОНАМИ

Воскобойнік О.Ю., Скорина Д.Ю., Коваленко С.І.

Запорізький державний медичний університет
пр. Маяковського, 26, м. Запоріжжя, Україна, 69035

Ангідриди та хлорангідриди дикарбонів кислот відносяться до багатоцентрових та високореакційноздатних сполук, які мають широке застосування в органічному синтезі. Літературні дані містять велику кількість робіт, присвячених вивченню взаємодії наведеного вище класу речовин із

ароматичними 1,2-діаминами, які виступали в якості 1,4-бінуклеофілів. В той самий час, реакційна здатність ангідридів та хлорангідридів дикарбонових кислот по відношенню до 1,5-бінуклеофільних агентів, зокрема сполук, що містять NCCCN-фрагмент є порівняно маловивченим напрямком.

Нами встановлено, що взаємодія 1,5-бінуклеофілів **1** із хлорангідридами та ангідридами дикарбонових кислот в середовищі льодяної оцтової кислоти веде до формування триазино[2,3-с]хіназолінової системи та утворення відповідних (2-оксо-3-R-2H-[1,2,4]триазино[2,3-с]хіназолін-6-іл)карбонових кислот або їх естерів (**2**). В даному випадку згадані реагенти виступають в якості 1,1-біелектрофільних компонентів реакції.

Тоді як фталевий ангідрид при взаємодії зі сполуками **1** за аналогічних умов виступає в якості 1,4-біелектрофіла, що обумовлює утворення в якості продуктів реакції заміщених 2-(2-(5-оксо-6-R-2,5-дигідро-1,2,4-триазин-3-іл)феніл)ізоіндолін-1,3-дионів (**3**). Таким чином, можна стверджувати, що будова циклічних ангідридів визначає характер їх взаємодії з речовинами **1**. Структура синтезованих сполук доведена методами ЯМР-, хроматомас-, мас-спектрометрії та методом РСА.

В подальшому нами планується дослідження взаємодії сполук **1** із *цис/транс*-тетрагідро-, гексагідрофталевими, камфановим, ендиковим ангідридами, що має на меті встановлення впливу просторових факторів на хід зазначеної вище реакції.

МЕТАЛОХЕЛАТИ НА ОСНОВІ ПАРААМІНОБЕНЗОЙНОЇ КИСЛОТИ ЯК СТИМУЛЯТОРИ РОСТУ РОСЛИН

Гавій В.М., Суховєєв В.В., Мачужак А.
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
вул. Кропив'янського, 2, Ніжин, 16600, Україна

Застосування екологічно безпечних технологій, зокрема регуляторів росту рослин є невід'ємною складовою сучасних технологій сільського господарства. Тому розробка та дослідження нових біологічно активних речовин є актуальною проблемою сьогодення.

Найбільш перспективними регуляторами росту рослин, що поєднують функції стимулювання ростових процесів та мікродобрив є металокомплексні сполуки, до складу яких входять біологічно активні ліганди та мікроелементи, які необхідні для живлення рослин. Особливо цікавою в якості ліганду може бути параамінобензойна кислота (ПАБК), яка є вітаміном В₁₀.

<u>Букачук О.М., Баранова Л.Я.</u>	
СИНТЕЗ І ДОСЛІДЖЕННЯ ПОХІДНИХ БЕНЗОФУРАНУ	20
<u>Воскобойнік О.Ю., Скорина Д.Ю., Коваленко С.І.</u>	
ПОХІДНІ ДИКАРБОНОВИХ КИСЛОТ В РЕАКЦІЯХ ІЗ 3- (2-АМІНОФЕНІЛ)-6-R-1,2,4-ТРИАЗИН-5(2Н)-ОНАМИ	21
<u>Гавій В.М., Суховєєв В.В., Мачужак А.</u>	
МЕТАЛОХЕЛАТИ НА ОСНОВІ ПАРААМІНОБЕНЗОЙНОЇ КИСЛОТИ ЯК СТИМУЛЯТОРИ РОСТУ РОСЛИН	22
<u>Гладков Є.С., Сірко С.М., Черненко В.М., Десенко С.М., Чебанов В.А.</u>	
НОВІ РЕАКЦІЇ 4-АМІНО-5-КАРБОКСАМІДО-1,2,3-ТРИАЗОЛУ З ЦИКЛІЧНИМИ КАРБОНІЛЬНИМИ СПОЛУКАМИ	23
<u>Дзіковська М.І., Юзюк З.І., Кулеба Х.В., Біла Є.Є.</u>	
ОСОБЛИВОСТІ РЕАКЦІЇ АРИЛСУЛЬФОНІЛЮВАННЯ БІС-(4-N,N- ДИМЕТИЛАМІНОБЕНЗИЛІДЕН)АЦЕТОНУ	24
<u>Дяченко В.Д., Пугач Ю.Ю., Дяченко О.Д.</u>	
РЕГІОСКЕРОВАНИЙ СИНТЕЗ КОНДЕНСОВАНИХ 4Н-ПІРАНІВ РЕАКЦІЄЮ САЛІЦИЛОВОГО АЛЬДЕГІДУ З ПОХІДНИМИ 2-ЦІАНОАКРИЛОНІТРИЛУ ТА АМІНАМИ.....	25
<u>Заціха Ю.В., Якубовський В.П., Ковтун Ю.П., Шандура М.П.</u>	
КАТІОННИЙ ТА АНІОННИЙ ПОЛІМЕТИНОВІ БАРВНИКИ НА ОДНАКОВОМУ ДИПРОМЕТЕНОВОМУ СКЕЛЕТІ.....	26
<u>Зінченко В.М., Стросва М.Й.</u>	
ДІХЛОРУВАННЯ ФЛУОРАНТЕН-4-СУЛЬФОКИСЛОТИ	27
<u>Т.І. Калин, М.В.Мельник Д.О.Мельник, О.В.Боднарчук</u>	
СИНТЕЗ ПЕРХЛОРАТІВ ПОХІДНИХ ЦИКЛОПЕНТА[С]ХІНОЛІНІЮ З α -МЕТИЛЬНОЮ ГРУПОЮ	28
<u>Карпов Є.М., Дяченко В.Д.</u>	
СИНТЕЗ НОВИХ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ЗАМІЩЕНИХ ГЕКСАГІДРОІЗОХІНОЛІНКАРБОНІТРИЛІВ НА ОСНОВІ АЛКІЛЗАМІЩЕНИХ ЦИКЛОКЕТОЛІВ ТА ЦІАНОТІО(СЕЛЕНО)АЦЕТАМІДІВ	29
<u>Карп'як В.В., Обушак М.Д., Лесюк О.І.</u>	
АМІНОСПИРТИ НА ОСНОВІ ПРОДУКТІВ ХЛОРАРИЛЮВАННЯ АЛІЛКАРБОКСИЛАТІВ	30
<u>Климко Ю. Є.</u>	
РЕАКЦІЯ АЦІЛІМІНІЄВИХ СОЛЕЙ З ЕСТЕРАМИ АМІНОКИСЛОТ	31
<u>Климко Ю.Е., Гайдай А.В., Кушко А.О.</u>	
МОНОКЕТАЛИЗАЦІЯ ДИКЕТОНА КУКСОНА, КАТАЛИЗИРУЕМАЯ НИТРАТОМ ЛАНТАНА (ІІІ)	32
<u>Климко Ю.Е., Селин Р.А. , Кушко А.О.</u>	
НЕКОТОРЫЕ ПРЕВРАЩЕНИЯ ТРИФТОРМЕТИЛ (1- АДАМАНТИЛ)МЕТИЛКЕТОНА	33